

Särtryck ur

Hem TRÄD
GÅRDEN

Växthantering

– från idé till verklighet

Tomas Lagerström

RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD

Växthantering – från idé till verklighet

Trädgård – en föränderlig miljö 1

Samverkan nödvändigt för ett lyckat resultat 1

Samverkan plantskolor och forskare
– utveckling och framtidstro 2

Klimatanpassning – den viktigaste faktorn 2

Pålitlig produktinformation ett måste 2

Tillväxthastighet och storleksutveckling
– de mest bortglömda faktorerna 3

Tidshorisont när man väljer träd 3

Kort – greppbart 3

Långt – vårdträd 3

Hur stora blir träden? 4

Växtplatsen styr storleksutvecklingen 4

Välja trädstorlek
– välja tempo för anläggningsutvecklingen 4

De viktigaste funktionerna 4

Prioritera 4

Ändamålsenliga växter med rätt benämning 5

Växters namnsättning 5

Sortgrupper – värdefullt begrepp för ökad förståelse 5

SKUD – Svensk kulturväxtdatabas 5

Frökällebeteckning – nytt sortepitet 6

Korrekt och komplett namnsättning underlättar handel 6

Värdet av reviderad namnsättning varierar 6

Häckhagtorn
– välkänd växt men med dåligt känt namn 6

Smultromschersmin – känt namn som saknar bärare 7

Behovsriktade sortimentsförändringar 7

Växtutveckling – ändamålsenliga växter 7

Växtutveckling – användarperspektiv 8

Träd i plantskolor och trädgårdsbutiker 9

Var tillverkar man träd? 9

Krukodlat 9

Frilandsodlat 10

Bar- eller täckrotad?

Varför säljs så små träd i trädgårdsbutiker? 10

Nyckeln till bättre trädköp 10

De viktigaste storleks- och kvalitetskriterierna 11

Stamhöjd – betydelsefull faktor för

karaktär och funktion 11

Solitärträd – uttrycksfulla träd för ensamställning 11

Satsa stort på solitären! 12

Flerstammiga solitärer – liten men effektfull grupp 12

Grupp- eller radträd – underordnar sig helheten 12

Buskar och häckväxter i handeln 13

Busksortimentet är omfattande 13

Växter för olika användningsområden 13

Krukodlade buskar ger säkrare etablering 14

Storleksdifferentiering ger snabba effekter 15

Solitärbuskar – liten men effektfull grupp 15

Låt behoven styra plantstorlekarna 15

Modern information för bättre växtköp 16

Vad är en häckplanta? 16

Färdig häck löser dilemmat 16

Rotäta plantor ger mer lättskötta roshäckar 16

Lär dig skilja på klumparna! 16

Fruktträd och bärbuskar 17

Starta på bästa sätt – använd certifierat material 17

Vad ska man köpa? 17

Grundstammens betydelse 17

Svagväxande grundstammar 18

Övriga grundstammar 18

Vad produceras i plantskolorna? 18

Vad finns i trädgårdsbutikerna? 18

Vilken stamhöjd ska man välja? 18

Prisvärda stora fruktträdplantor 19

Minitomter och körsbär 19

Spaljéodling – inget latmangöra 19

Spaljéodling på lätttsamt sätt 20

Bärbuskar är lättetablerade växter 20

Bärbuskar på stam – gammal succé 20

Krukade hallonplantor – acceptabel lyx 20

Havtorn – bärbuske i tiden 20

Barrväxter, rododendron, klättrväxter och rosor 21

Barrväxter mer heterogen grupp än man tror 21

Granar ofta för stora 21

Storleksreducerade sorter 22

Hemlocksgranar – ovanliga barrträd 22

Storleksgrupperingar 22

Stora plantor främst från import 22

Rhododendron mångformig odlarfavorit 22

Utvärdering nödvändig 22

Plantera i rätt tid 23

Krukodling lämpligt 23

Klematissortimentet större än någonsin 23

Höstplantering för storblommiga klematis 23

Planteringsdjupet varierar 23

Spaljé- eller fasadklättrare 23

Plantering 24

Ros användningen har bytt karaktär 24

Säkrare rosetablering 24

Kanadasorter 24

Härdighet eller stark tillväxt? 24

Engångs- eller återblommande? 24

Busk- eller klängrosor? 24

Omslagsfoto: Tomas Lagerström

© Tomas Lagerström och
Riksförbundet Svensk Trädgård

Foto och illustr: Tomas Lagerström
Redaktör: Karin Görling
Grafisk form: Rudéus Design AB
Tryck: Elanders, Falköping 2006
ISSN 1652-7097

Särtrycken **Att välja träd och buskar, Lär känna jorden och Växthantering – från idé till verklighet** kan beställas ifrån:
Riksförbundet Svensk Trädgård
Tel: 08-792 13 15
Fax: 08-792 39 53
E-post:
medlemsservice@tradgard.org
www.tradgard.org